

alustanud otse ülikooli maja (mis asus praeguse vangimaja kohal) taha kahekordse puust elumaja ehitamist. See tundus olevat seda hädaohtlikum, et Muräuse krundil seisid juba varem kaks puust elumaja, tall ja ait⁹¹. Kuidas kubermanguvalitsus sellele kirjale reageeris, ei ole täpsemalt teada. Igatahes hakkasid valitsusvõimud taipama olukorra hädaohtlikkust alles siis, kui sama aasta jõuluööl põles maha kroonule kuuluv maja, kus elas majandusasehaldur Strömfeldt. See maja oli üks suuremaid ja paremaid kivistehitisi tolleaegses Tartus. Alanud oli tulikahju selle kõrval asunud kahekordses puumajas, kus olid süttinud kahe kambri vaheseina korstnasse müüritud palgiotsad⁹². Uus kindral-kuberner krahv E. Dahlberg lubas nüüd rae palvel kohe avaldada plakati ehitusajanduse kohta Tartus⁹³. Millegipärast viibis aga lubaduse täitmine ning plakat üllitati alles 7. oktoobril 1697. Plakatis kohustati kõiki, kes linna piirkonnas uusi maju ehitada või midagi juurde ehitada kavatsesid, kuulugu nad siis otseselt riigi või linna jurisdiktsiooni alla, sellest enne teatama raele. Eriti ei ole kellelgi voli ehitada puust või vahvärgist maju ülemuse või rae loata. Ühtlasi rõhutati, et kõik ehitusajad kuuluvad linna kohtute pädevusse ning tulevad lahendamisele nende poolt⁹⁴. 1697. a. ehitusplakati mõju ei vastanud rae ootustele ning kaebused puust hoonete loata ehitamise kohta ei vaibunud, nagu eespool nägime, Rootsi aja lõpuni. Nii võis Tartu õnne tänada, et piiramise ajal a. 1704 ägedale pommitamisele vaatamata ainult mõned üksikud majad maha põlesid⁹⁵, sest ka tolleaegne tuletõrjekorraldus jättis veel vägagi palju soovida.

Nagu eespool nägime, ei olnud Tartu 1670-ndate aastate lõpuni suutnud veel luua mingit püsivat tuletõrje organisatsiooni. Tõsisemat tähelepanu sellele hakati pöörama alles järgneva aastakümne teisel poolel.

Nagu varemategi kordadel, andis esimese tõuke selleks jällegi tulikahju. Õhtul 23. nov. 1685 süttis Magasini tänava (mis saanud nime tol ajal seal asuvast kroonu moonalaost) ümbruses põlema üks saun, mis aga kustutati peatselt linnaelanike ja garnisoni sõdurite poolt. Sellest iseenesest tühisest sündmusest haaras kinni õuekohtu fiskaal (commisarius fisci) Franz Rudolph von Kolditz, kel varemgi olnud

⁹¹ Rae koopiarämat 1696 lk. 217—218.

⁹² Rae koopiarämat 1696, lk. 351—353.

⁹³ IV, 369. Dahlberg raele 31. 12. 1696.

⁹⁴ XVII, 30, Plakati originaal.

⁹⁵ Raeprot. 1704 lk. 308—310.